

คำวินิจฉัยของ นายอภัย จันทนจุลกะ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๑/๒๕๔๘

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

เรื่อง สภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอรายงานการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน “กรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย”

ประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยมติสภาผู้แทนราษฎร ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ สรุปว่า

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เสนอรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน “กรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย” ให้สภาผู้แทนราษฎรรับทราบ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๑ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายโต้แย้งกันโดยมีความเห็นแยกเป็น ๒ ฝ่าย ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยที่สภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการพิจารณาเรื่องนี้ โดยฝ่ายแรก เห็นว่า รายงานดังกล่าวคณะกรรมการสิทธิฯ อ้างว่าอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๑) แต่คณะกรรมการสิทธิฯ ควรต้องพิจารณา มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๖) ด้วย และในรายงานปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้ชุมนุมคัดค้านโครงการฯ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมและคดียังไม่ยุติ การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิฯ น่าจะขัดต่อพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ มาตรา ๒๒ ดังนั้น เมื่อการดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิฯ ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว หากสภาผู้แทนราษฎรพิจารณารับทราบรายงานไปแล้ว ต่อมากำพิพากษาของศาลถึงที่สุดปรากฏผลไม่ตรงกับที่คณะกรรมการสิทธิฯ สรุปย่อมาก่อนให้เกิดปัญหาตามมาอีก ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การดำเนินการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิฯ ไม่น่าจะขัดต่อมาตรา ๒๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลเป็นคนละกรณีกับที่คณะกรรมการสิทธิฯ พิจารณาและคณะกรรมการสิทธิฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบก่อนที่จะมีการฟ้องคดีต่อศาล ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๖ มีมติให้ส่งเรื่องดังกล่าวเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงส่งเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ตามมติของสภาผู้แทนราษฎร ในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) รายงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย กระทำขึ้นโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือไม่

(๒) หากรายงานดังกล่าวไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวแล้ว สภาผู้แทนราษฎรจะมีอำนาจรับทราบหรือพิจารณาคำเนินการต่อไป ได้หรือไม่ เพียงใด

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ มีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ และในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ มีมติให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ พร้อมทั้งให้แจ้งสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบ ถ้าประสงค์จะชี้แจงให้กระทำได้ก่อนการวินิจฉัย

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ขอย้ายเวลายื่นคำชี้แจง โดยขอยื่นคำชี้แจงภายในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ และต่อมาได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ขอเลื่อนการชี้แจงเป็นหนังสือออกไปเป็นวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ขยายเวลายื่นคำชี้แจงได้ โดยให้ยื่นภายในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ ซึ่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ ชี้แจงข้อเท็จจริงและขออ้างพยานบุคคล คือ นายเสน่ห์ จามริก นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ และนายจรัญ ภัคศิรนากุล ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๗ ได้มีคำสั่งให้รับรวมไว้ในสำนวน และศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมของนายเสน่ห์ จามริก ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายวสันต์ พานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ นายกษัตริย์ ทนายความ

จากคำชี้แจงของฝ่ายต่าง ๆ ที่ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณารวมทั้งจากการที่ได้มาชี้แจงเพิ่มเติมของบุคคลต่าง ๆ สรุปได้ว่า

๑. ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า

๑.๑ เมื่อคืนวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ได้เกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย ระหว่างบริเวณหน้าลานน้ำพุกับสะพานจตุตินุญสูงอนุสรณ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีผู้บาดเจ็บหลายคน ตำรวจได้จับกุมผู้ปฏิบัติงานขององค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๑๒ คน

๑.๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับทราบเหตุการณ์ที่เผยแพร่จากสื่อมวลชน ประกอบกับได้รับการร้องเรียนจากเครือข่ายประชาชนที่คัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณา และเห็นว่ามีข้อเท็จจริงที่มีการกระทำเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริงจากกรณีดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

๑.๓ ในการตรวจสอบกรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีประเด็นในการตรวจสอบและรายงานว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมฯ มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่ และเรื่องที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าไปตรวจสอบมิใช่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลแล้ว

๑.๔ หากจะมีการกล่าวอ้างว่า การที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ เข้าไปตรวจสอบการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของเจ้าหน้าที่ฯ ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติมาตรา ๒๒ นั้น ต้องเป็นการกล่าวอ้างขององค์กรที่ใช้อำนาจในทางคดี คือ ศาลยุติธรรม แต่ถ้าเป็นการยกขึ้นกล่าวอ้างโดยผู้ให้บริการของศาลยุติธรรม เช่น พนักงานตำรวจในกรณีนี้เป็นการแปลความให้ตำรวจเป็นผู้แทนของศาลยุติธรรม ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่า จะเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นที่ใช้อำนาจของรัฐในการสืบสวนสอบสวนใช้เป็นช่องทางในการตัดการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของตนกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ เพียงแต่กล่าวอ้างว่าคดีที่ฟ้องนั้นเป็นเรื่องเดียวกันกับเรื่องที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบก็จะมีผลทำให้การแสวงหาความจริงในการละเมิดสิทธิมนุษยชนหยุดลงโดยทันทีซึ่งไม่ชอบด้วยเหตุผลที่จะใช้เป็นข้อถือปฏิบัติของการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

๑.๕ การดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไม่ขัดหรือแย้งกับการใช้อำนาจขององค์กรอื่นใด โดยเฉพาะของศาลยุติธรรมที่ได้พิจารณาคดีไปตามลักษณะและฐานความผิดของกฎหมาย

เนื่องจากเป็นคนละเรื่องคนละประเด็น และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อกระบวนการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมแต่อย่างใด

๑.๖ จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากเหตุการณ์ความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย ไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๒. คำชี้แจงแสดงความเห็นเพิ่มเติมของนายเสน่ห์ จามริก ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่า

๒.๑ ผลกระทบของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ต่อการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นว่า รัฐธรรมนูญไม่ได้มีบทบัญญัติจำกัดการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิฯ แต่เห็นด้วยที่มีการบัญญัติมาตรา ๒๒ เพราะเป็นเจตนารมณ์ที่จะป้องกันไม่ให้การปฏิบัติหน้าที่ของศาลและคณะกรรมการสิทธิฯ มีการซ้ำซ้อนกัน จึงต้องพิจารณาขอบเขตของมาตรา ๒๒ โดยต้องพิจารณาภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ โดยเฉพาะเรื่องสิทธิในการชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ หรือสิทธิของชุมชนสิทธิของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น การพิจารณาขอบข่ายอำนาจวินิจฉัยของคณะกรรมการสิทธิฯ คงต้องตีความมาตรา ๒๒ โดยเคร่งครัดไม่ให้ไปลดรอนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มิเช่นนั้นจะมีผลกระทบต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในเรื่องของหลักประกันสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๒.๒ ข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำการตรวจสอบเป็นข้อเท็จจริงในเหตุการณ์คนละขั้นตอนไม่เกี่ยวกับประเด็นที่อัยการได้ฟ้องประชาชนต่อศาล โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะเข้าไปตรวจในขั้นตอนตั้งแต่การชุมนุม ขั้นตอนการปฏิบัติการสลายการชุมนุม ซึ่งมีประเด็นว่า การสลายการชุมนุมเป็นไปโดยให้ความเคารพสิทธิเสรีภาพของประชาชนหรือไม่ ขั้นตอนการจับกุมคุมขังในฐานะที่เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรุปก็คือ เหตุการณ์เป็นคนละขั้นตอนดังที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือชี้แจงศาลรัฐธรรมนูญตามหนังสือลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๘ และเห็นว่าการตรวจสอบ

ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไม่น่าจะมีผลกระทบต่อการศึกษากรณีของศาลแต่ประการใด ส่วนจุดประสงค์ในการเสนอรายงานต่อรัฐสภา นั้น มิได้มุ่งหมายเข้าไปตรวจสอบการดำเนินคดีที่หน่วยงานของรัฐฟ้องประชาชนต่อศาลแต่มุ่งประสงค์ที่จะเสนอการแก้ไขเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามเจตนารมณ์และหลักการของรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ มิใช่มาจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๖) เพราะไม่ใช่เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่อื่น แต่เป็นการไปวางเงื่อนไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๖) เป็นอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ไม่ใช่เป็นการวางเงื่อนไขในการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อประชาชนใช้สิทธิในการฟ้อง และศาลจังหวัดสงขลา รับฟ้องด้วย โดยฟ้องในเหตุผลในการใช้สิทธิตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ทำหน้าที่เมื่อประชาชนฟ้องแล้วก็ถือว่าหมดหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพราะว่าประชาชนได้รับความคุ้มครองโดยศาลแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงยุติทันทีเพื่อไม่ให้งานของเราไปซ้ำซ้อนกัน ส่วนรัฐสภาจะดำเนินการอย่างไร หรือไม่ เป็นเอกสิทธิ์ของสภาและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ทำหน้าที่ตามกฎหมายแล้วและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ก็มีความพอใจที่มีการดำเนินการไปแล้ว

๓. คำชี้แจงแสดงความเห็นเพิ่มเติมของนายวสันต์ พานิช กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่า ความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พันธกรณีในประเทศไทยในฐานะภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง จะต้องปฏิบัติตาม และในหมวด ๘ ของรัฐธรรมนูญว่าด้วยสิทธิของผู้ต้องหา ผู้เสียหายในกระบวนการยุติธรรม เช่น สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมจากญาติ ขั้นตอนที่จะได้รับการปรึกษาทนายความเป็นการส่วนตัว เป็นต้น สิทธิดังกล่าวไม่ใช่ประเด็นที่พิพาทกันในศาล ทั้งนี้ในการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิฯ ได้มีการเชิญเจ้าหน้าที่มาชี้แจง แต่เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาล เจ้าหน้าที่ก็ยืนยันว่าจะไม่มาให้ปากคำ เพราะมีการฟ้องคดีต่อศาลแล้ว

ในประเด็นข้อเสนองานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่เสนอให้รัฐเยียวยาต่อผู้ร่วมชุมนุม และได้รับบาดเจ็บ ซึ่งในฟ้องที่ประชาชนฟ้องเจ้าหน้าที่คงไม่ได้ฟ้องในเรื่องนี้ด้วย และการเยียวยาเป็นอีกขั้นตอนหนึ่ง ดังนั้น อยากให้รัฐสภาดำเนินการต่อไปไม่ว่ารูปแบบใดก็ตาม

๔. คำชี้แจงแสดงความเห็นเพิ่มเติมของนายเดชอุดม ไกรฤทธิ นายกสภานายความว่า วัฒนธรรมในการใช้กฎหมายของเราตั้งแต่การยกร่างและการบังคับใช้กฎหมาย มีเอกลักษณ์ประการสำคัญ คือไม่ไว้ใจประชาชน และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ควรจะมีอยู่ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เพราะขัดกับหลักการของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยลงนามผูกพันไว้ นอกจากนี้วัฒนธรรมการใช้กฎหมายในแต่ละองค์กรผูกขาดอำนาจสอบสวนคดีอาญา แม้ปัจจุบันประชาชนก็ยังถูกกักขังถูกควบคุมตัวโดยไม่ถูกต้อง สำหรับเรื่องนี้ในประเด็นไม่ขัดกับศาลยุติธรรม เพราะศาลยุติธรรมจะพิจารณาข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานในสำนวน ส่วนกลไกในการดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แยกออกมาเป็นมติของกฎหมายที่สร้างขึ้นโดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าประเด็นในส่วนที่จะขัดกับศาลยุติธรรมไม่มีเพราะศาลยุติธรรมจะไม่ฟังเอกสารนอกสำนวนเด็ดขาด

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องรวมทั้งเอกสารและคำชี้แจงต่าง ๆ แล้วมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ในการตรวจสอบและทำรายงานกรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย แล้วนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๐๐ บัญญัติว่า “คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอ ให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

(๒) เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๓) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน

(๔) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และ องค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

(๕) จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ภายในประเทศและ เสนอต่อรัฐสภา

(๖) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม ของชาติและประชาชนประกอบด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ รวมทั้งมีอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย บัญญัติ”

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๒ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชนและมีใช่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้”

สรุปข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นเพื่อประกอบการพิจารณา ได้ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีสาระสำคัญประการหนึ่งเป็นการ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น จึงบัญญัติให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ในส่วนที่ ๘ มาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๒๐๐ ทำหน้าที่ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชนหรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมรวมทั้งอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะเป็นการเสนอแนะนโยบายต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี หรือการส่งเสริมการศึกษา การวิจัย ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมิน สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศเสนอต่อรัฐสภา ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย

๒. ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอันเป็นเหตุที่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามมาตรา ๒๖๖ นั้นสืบเนื่องมาจากการที่มีการชุมนุมคัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ ปรากฏว่าได้เกิดเหตุการณ์ปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้าน ฯ และมีผู้บาดเจ็บด้วยกันทั้งสองฝ่าย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาและเห็นว่า มีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนจึงแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้กำลังสลายการชุมนุมคัดค้าน ฯ มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ และจากเหตุการณ์ดังกล่าวปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุมผู้ปฏิบัติงานขององค์กรพัฒนาเอกชนจำนวน ๑๒ คน และได้เสนอสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ โดยพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องผู้ปฏิบัติงานขององค์กรพัฒนาเอกชนเป็นคดีอาญา โดยกล่าวหาว่ากระทำผิดในเหตุการณ์ชุมนุมโดยมั่วสุมกันตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ใช้กำลังประทุษร้ายขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง ซึ่งศาลจังหวัดสงขลา ได้ประทับรับฟ้องและเรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล (คดีหมายเลขดำที่ ๑๕๕/๒๕๔๖) ซึ่งต่อมาผู้เสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้ฟ้องเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้แล้วเช่นกัน

กรณีข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ สรุปได้ว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ใช้อำนาจหน้าที่ตรวจสอบกรณีที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว ในขณะที่เดียวกันได้มีการฟ้องร้องผู้ปฏิบัติงานขององค์กรพัฒนาเอกชนและฟ้องเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นคดีอาญาต่อศาลจังหวัดสงขลา โดยอาศัยเหตุการณ์เดียวกัน แต่การฟ้องคดีเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ กราบเรียน นายกรัฐมนตรีเพื่อรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและมีความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร และหลังจากนั้นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน จึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ กราบเรียนประธานวุฒิสภา และกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปได้ความว่า ภายหลังจากที่รายงานต่อนายกรัฐมนตรีไปแล้ว เมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการแล้วแต่ยังไม่ได้รับคำตอบจากนายกรัฐมนตรีและยังไม่มีผลการดำเนินการแต่ประการใด คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงอาศัยบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๑ รายงานต่อรัฐสภา เพื่อดำเนินการต่อไป

จากประเด็นที่สภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอรายงานการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน “กรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย” ว่า “คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ในการตรวจสอบและทำรายงานกรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย แล้วนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่”

ได้พิจารณาแล้ว จึงวินิจฉัย ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ “ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี...” ซึ่งเป็นการตรวจสอบและรายงานที่มุ่งเน้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการล่วงละเมิดพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคีเป็นสำคัญมิใช่การตรวจสอบว่าเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเหตุผลในการประกาศใช้เพื่อให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและปฏิบัติหน้าที่ได้ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หาได้มีเจตจำนงที่จะจำกัดตรอนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่

๓. ในกรณีของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีใช่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้” นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า จะต้องตีความไปในทางที่ไม่เป็นการจำกัดตรอนอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและรายงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๑) เพราะหากตีความเช่นนั้น ก็จะทำให้มาตรา ๒๒ ของพระราชบัญญัตินี้ไปขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การตีความตามมาตรา ๒๒ จึงต้องเป็นไปในความหมายอย่างแคบ มิใช่ตีความในทางขยายความ โดยมีข้อพิจารณา ดังต่อไปนี้

๓.๑ มาตรา ๒๒ จะใช้บังคับกับกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเข้าไปตรวจสอบในเรื่องเดียวกันกับที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ก่อนแล้วในศาลหรือที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ไปแล้วเท่านั้น กล่าวคือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะไปตรวจสอบข้อร้องเรียนในเรื่องเดียวกันกับที่ศาลดำเนินการตรวจสอบอยู่ก่อนแล้วไม่ได้ ส่วนเรื่องที่ยังไม่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติย่อมเข้าตรวจสอบได้และเมื่อได้ใช้อำนาจเข้าตรวจสอบเรื่องนั้นแล้ว ก็ย่อมทำการตรวจสอบได้จนเสร็จสิ้นกระบวนการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๑) คือ มีอำนาจหน้าที่ทำรายงานและเสนอมาตรการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และถ้าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอ ก็ให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป ถึงแม้ในระหว่างนั้นจะมีผู้ใดนำเรื่องที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำลังตรวจสอบอยู่นั้นไปฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลก็ตาม ทั้งนี้ เพราะมาตรา ๒๒ จำกัดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมิให้เข้าไปดำเนินการข้อร้องเรียนกับศาลเท่านั้น มิได้ลบเลือนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในกรณีที่ศาลเข้ามาดำเนินการข้อร้องเรียนกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จากข้อเท็จจริงในกรณีนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ สม ๐๐๐๑/๕๗ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เสนอแนะเชิงนโยบายเพิ่มเติมต่อรัฐบาลให้มีมาตรการป้องกันและขจัดความรุนแรงที่เกิดขึ้นและได้มีการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านโครงการเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงจากกรณีดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕ แต่ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เสนอสำนวนการสอบสวนให้อัยการฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๖ จึงเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่มาเป็นลำดับก่อนที่จะมีการฟ้องคดี ดังนั้น จึงไม่ใช่กรณีที่จะใช้มาตรา ๒๒ มาใช้ในการดำเนินการในเรื่องการตรวจสอบและรายงานเสนอมาตรการแก้ไขของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่อย่างใด

๓.๒ เรื่องที่มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าไปตรวจสอบข้อร้องเรียนกับศาลนั้น มีความเห็นว่าจะหมายถึงเรื่องที่เป็นประเด็นโดยตรงในคดีของศาลเท่านั้น การตรวจสอบในเรื่องอื่นที่มิได้เป็นประเด็นโดยตรงในคดีของศาล ย่อมไม่มีปัญหาในเรื่องความข้อร้องเรียนหรือความขัดแย้งกันของผลการตรวจสอบแต่อย่างใด ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลที่จะขยายความมาตรา ๒๒ ให้ไปจำกัดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตัวอย่างเช่น มีคดีอยู่ในศาลว่าจำเลยกระทำผิดทางอาญาตามฟ้องหรือไม่ ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่จะเข้าไปตรวจสอบว่า

พนักงานเจ้าหน้าที่คนใดกระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อจำเลยคนนั้นหรือไม่ เพราะเป็น
คนละเรื่อง คนละประเด็นกัน

๓.๓ การตีความมาตรา ๒๒ ไปในทางขยายความนั้น มีความเห็นว่านอกจากจะก่อให้เกิด
ปัญหาการขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญแล้ว ยังเป็นการเปิดช่องทางให้ผู้ที่ถูกตรวจสอบสามารถหลีกเลี่ยงการตรวจสอบ
ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปได้โดยง่าย ด้วยการหาทางให้มีการฟ้องร้องเป็นคดีขึ้น
ในศาล ไม่ว่าจะเป็คดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีปกครอง อันจะทำให้บทบาทของรัฐธรรมนูญในส่วน
ที่ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะต้องยุติบทบาทลงทั้ง ๆ ที่มีส่วนเป็นข้อเสนอแนะในทาง
วิชาการหรือในทางบริหารเพื่อพิจารณาประโยชน์ของประเทศชาติและการเคารพในสิทธิเสรีภาพ
ของประชาชน

ดังนั้น การที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือรายงานผลการตรวจสอบ
การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย พร้อมด้วย
ภาคผนวก นั้น ถือได้ว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งก่อนหน้าที่จะรายงาน นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนมาโดยลำดับนับตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ได้มีการเสนอแนะ
เป็นนโยบายเพิ่มเติมต่อรัฐบาล ขอให้มีการทบทวนโครงการและเสนอให้มีมาตรการป้องกันและขจัด
ความรุนแรงที่เกิดขึ้น ต่อมาภายหลังเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๖ ได้เกิดการปะทะกันระหว่าง
เจ้าหน้าที่ตำรวจกับกลุ่มผู้ชุมนุมคัดค้านโครงการ ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บด้วยกันทั้งสองฝ่าย ต่อมา
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงจากกรณี
ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ และนำไปสู่การรายงานต่อนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วย
ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาสั่งการ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ และรายงานผลต่อ
รัฐสภาตามมาตรา ๓๑ หลังจากครบกำหนด ๓๐ วัน ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กำหนดให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการ แต่ยังมีได้ดำเนินการแต่ประการใด

เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้พิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงได้แต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริงซึ่งนำไปสู่การจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ และ
รายงานผลต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการในระยะเวลาที่กำหนดไว้ เมื่อเวลาได้ล่วงเลยไป
แต่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมิได้รับคำตอบจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหาร

จึงได้รายงานต่อวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่ต่อไป ซึ่งจากเอกสารรายงานดังกล่าวนี้มีหลายประเด็นทั้งที่เป็นข้อเสนอแนะทางวิชาการ และเป็นข้อที่ให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการในทางบริหาร ซึ่งรัฐสภาย่อมจะแยกพิจารณารายงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เสนอมารายประเด็นได้ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปตรวจสอบและพิจารณาว่าประเด็นต่าง ๆ ในรายงานที่เสนอมานั้นมีประเด็นใดที่จะสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที หรือมีข้อพิจารณา ทบทวนการปฏิบัติหรือไม่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ในการตรวจสอบและจัดทำรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการ ท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย เสนอให้รัฐสภาพิจารณาได้ ทั้งนี้ หากมีประเด็นที่มีการฟ้องคดีอยู่ในศาลแล้ว สภาผู้แทนราษฎรก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณาในประเด็นนั้น ๆ เพราะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม ตามมาตรา ๒๒ แล้ว

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง (๑) และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ในการตรวจสอบและทำรายงานกรณีความรุนแรงอันเนื่องมาจากโครงการ ท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย แล้วนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรได้

นายอภิรักษ์ จันทนกุลกะ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ